

УДК 811.111:811.161.2]255.4:82-192

DOI: 10.26565/2227-8877-2021-94-05

Особливості підходу П. Лоу до перекладу пісень (на матеріалі мюзиклу «Мері Поппінс»)

Вороніна К. В.

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; e-mail: k.v.voronina@karazin.ua;
ORCID: [0000-0002-9346-1847](https://orcid.org/0000-0002-9346-1847); GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?user=DbrmmyoAAAAJ&hl=ru>;
RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/profile/Kamilla_Voronina

Чебанова А. В.

студентка другого курсу магістратури кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
e-mail: chebanova.nastya@gmail.com

(Харків)

Стаття присвячена особливостям перекладацького відтворення пісень. Розглянуто підходи до перекладу пісень, зокрема підхід П. Лоу, згідно з яким виокремлюються п'ять критеріїв оцінки перекладу. Детально схарактеризовано кожний із критеріїв: ритм, що передбачає збереження точної кількості складів у рядку чи куплеті та диктує, яким чином буде відтворено перекладений текст; рима, або повторення кінцевих звуків, слів або віршованих рядків; природність, що досягається через ефективний та природний для цільової мови порядок слів; правильність відтворення змісту оригіналу, що визначається кількістю трансформацій, які текст зазнає при перекладі; та співучість – критерій, що визначає поєднуваність даного тексту із мелодією. Виділено проблему досягнення задовільної рівноваги між елементами. У цьому випадку Лоу припускає певну гнучкість у прийнятті перекладацьких рішень. Відповідно до встановлених мети та завдань у ході дослідження було проведено аналіз текстів пісень із музичного фільму за визначеними Лоу критеріями, щоб встановити ступінь правильності передачі оригінального тексту в різних аспектах, таких як відтворення рими, ритму, змісту та природності, а також пояснити, що саме мотивувало рішення перекладача. Виявлено відмінності у способах римування, використаних у вихідному та цільовому тексті. Наведено приклад перекладу ономапої зі збереженням природності цільового тексту. Запропоновано спосіб компенсації меншої кількості складів подовженням голосних при виконанні пісні. Пояснюються розбіжності у відтворенні змісту оригіналу, зокрема характеру персонажів. Результати аналізу підтверджують ідею про те, що пісні є специфічним типом текстів, які потребують особливого підходу, а різні модули, наявні в піснях, розкривають свій повний потенціал, якщо розглядати їх у поєднанні один з одним. Особливості перекладу пісень продемонстровані на прикладі мюзиклу «Мері Поппінс» 1964 року та його українського дубляжу версії студії «Так Треба Продакшн».

Ключові слова: аналіз перекладу, кінопереклад, мюзикл, переклад пісень, слова пісень, художній переклад.

Voronina K., Chebanova A. Specifics of P. Low's pentathlon approach to song translation (based on a musical "Mary Poppins"). The article is dedicated to the particularities of song translation. Approaches to the translation of songs are considered, in particular P. Low's pentathlon approach, according to which there are five criteria for evaluating song translations. Each of the criteria is described in detail: rhythm, which involves maintaining the exact number of syllables in a line or verse and dictates how the translated text will be sung; rhyme, or repetition of final sounds, words or verses; naturalness, which is achieved through an effective and natural for the target language word order; fidelity to the original text, which is determined by the number of transformations that the text undergoes during translation; and singability is an aspect that determines the compatibility of a given text with a melody. The problem of achieving a satisfactory balance between the elements is highlighted. In this case, Low explains that the specifics of the genre allow for some flexibility in making translation decisions. According to the aims and tasks of the study, the lyrics of the musical film are analyzed against the criteria defined by Low's approach to determine the degree of fidelity to the original text in various aspects, such as rhyme, rhythm, sense and naturalness, and to explain what motivated the translator's decisions. Differences in the types of rhyming used in the source and target text are revealed. An example of

onomatopoeia translated by preserving the naturalness of the target text is provided. A method of compensating for a smaller number of syllables by lengthening vowels when performing a song is proposed. The differences characterization between the original and the translated text are explained. The results of the analysis confirm the idea that songs are a specific type of lyrics that require a special approach, and the various semantic sources involved in the songs reveal their full potential when viewed in combination with each other. The particularities of song translation are demonstrated on the examples from the musical "Mary Poppins" (1964) and its Ukrainian dub made by the studio "Tak Treba Production".

Key words: film text translation, literary translation, musical film, song lyrics, song translation, translation analysis.

1. ВСТУП

Переклад музичних текстів – це вибагливе мистецтво, що, на відміну від інших видів перекладу, вимагає врахування багатьох специфічних аспектів та обмежувальних елементів, таких як рими, внутрішньотекстові повтори, наголоси, кількість складів та навіть певні технічні аспекти. На сьогоднішні дослідження особливостей перекладу пісень займалася велика кількість європейських та американських дослідників (Г. Голомб, П. Лоу, Ю. Франзон, Д. А. Нолл-Обіол, Д. Горлі, М. Гарсія Гато, Б. Карпі), і нещодавно ця тема почала цікавити і вітчизняних дослідників. Актуальність нашого дослідження полягає у новизні такої сфери, як переклад пісень, та популяризації жанру мюзиклу.

Об'єкт дослідження представлений особливостями відтворення рими та ритму пісенного тексту при перекладі, а також аспектів, притаманних мюзиклу «Мері Поппінс», а саме: переклад власних імен, переклад ономапоєї, лексичного нонсенсу та збереження характеристикації персонажів при перекладі пісень. Предметом є перекладацькі способи та трансформації, за допомогою яких відтворюються ці аспекти.

Мета дослідження полягає в оцінці перекладу пісень із кіномюзиклу «Мері Поппінс». Для досягнення поставленої мети були поставлені такі завдання:

- 1) розглянути особливості пісенного жанру;
- 2) окреслити критерії, визначені П. Лоу;
- 3) проаналізувати переклад пісенних текстів та способів їх відтворення за визначеними критеріями.

Матеріалом було обрано англomовний кіномюзикл «Mary Poppins» (Walt Disney Pictures, 1964 р., композиторів Річарда Шермана, Роберта Шермана, Ірвіна Костела) та його дубляж українською мовою версії студії «Так Треба Продакшн».

2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Пісня характеризується мультимодальністю, оскільки складається з кількох семіотичних ресурсів, таких як тексти, музика, звукові ефекти, жести, міміка, хореографія, декорації та реквізит, які у поєднанні один з одним сприяють створенню смислу [11]. Аналіз пісень нерозривно від контексту є основною складовою функціонального підходу до оцінки перекладів пісень Ю. Франзона [7]. Однак, на нашу думку, концепція П. Лоу становить більший

інтерес, оскільки фокусується саме на відтворенні текстових властивостей пісні.

Лоу визначає пісню як «словесно-музичний гібрид» [10, с. 229]. Пісні можуть існувати самі по собі, їх також можна знайти в операх, мюзиклах, театральних постановках, вони широко використовуються на святах, релігійних обрядах, у фільмах тощо. Враховуючи значну роль, яку відіграють пісні в нашому житті, дивно, що їх перекладу не приділяється належної уваги. На сьогодні не існує ні систематичного підходу до перекладу пісень, ні широко розповсюджених спроб його дослідити.

На думку Лоу, одна з великих проблем перекладу пісень полягає у пошуку балансу між основними критеріями, які дуже часто суперечать один одному [9, с. 191]. Це відображено у його підході до оцінки перекладів пісень – так званий *Pentathlon Approach*. Для нього перекладачі пісень схожі на олімпійських п'ятиборців: відповідно до того, як атлети змагаються у п'яти видах спорту, він виділяє п'ять критеріїв, яким повинен відповідати переклад пісні. Ці п'ять критеріїв – ритм, рима, природність, правильність відтворення змісту оригіналу та співучість – не схожі між собою, і перекладачі дуже часто стикаються з проблемою досягнення задовільної рівноваги між ними. Проаналізуємо їх детальніше.

Будь-яка пісня має свій *ритм*, створений композитором, і, відповідно, текст перекладу має відповідати вже існуючому ритму. У контексті пісень ритм пов'язаний не лише з кількістю складів, а й з наголосом і довжиною нот. Лоу стверджує, що переклад пісні потребує не копії метричної форми вірша з тексту оригіналу, а відповідності музиці [9, с. 198]. Це не означає, що підрахунок складів не має значення, але окрім цього перекладачу потрібно зберігати постійну кількість голосних та приголосних звуків. Такий підхід передбачає певну гнучкість: перекладач може додавати або віднімати склади.

Важливо враховувати і просодичну відповідність мелодії, тобто елементи просодики: темп, тон, наголос, інтонацію – універсальні мовленнєві явища, які проявляються у співі в стилізованому та керованому вигляді. Фонетична придатність є особливо актуальною проблемою для перекладу пісень, оскільки забезпечує те, щоб голосні та приголосні було відносно легко вокалізувати. Перекладачі мають відтворити наголос на складі там, де він падає в оригінальному тексті [9, с. 198].

Музика, тобто супровід текстів, є необхідним компонентом пісень, і вона створює певні обмеження для перекладачів, що беруться за переклад цих текстів. Якість виконання за своєю важливістю є фундаментальною: співаки повинні мати можливість виконувати пісні своєю рідною мовою, не намагаючись вимовити слова, а цільова аудиторія повинна мати можливість їх зрозуміти. Тому гібридність пісень і, зокрема, їх нерозривний зв'язок з музикою, роблять їх чимось іншим, ніж «просто» написаний текст.

Співучість. Цей критерій (як і правильність відтворення оригіналу) залишається доволі неоднозначним. Його можна визначити, як просодичний і поетичний збіг, або навіть вільно, як практичний термін, щоб підсумувати все, що змушує слова та музику функціонувати разом у пісні [14]. Перекладачі пісень для різних засобів масової інформації – друкованих пісень, субтитрів та співаного виконання, популярних записів, театру чи гімнів – вирішують зберегти різні аспекти характеру вихідної пісні. Різноманітність рішень, які вони в кінцевому підсумку приймають, можна розглядати як доказ того, що доступні відносно різні варіанти та рівні для досягнення співучості як при написанні, так і при перекладі пісень.

Основний зміст пісні. У цьому відношенні перекладач виконує свій обов'язок перед автором оригіналу. У звичайних текстах значення слів відіграють першорядну роль, тоді як у піснях перекладач може більш вільно передавати оригінальний зміст. Це робиться для того, щоб узгодити кількість складів у відповідності з мелодією. Хоча своїм підходом Лоу і натякає на важливість змісту пісні, саме «зміст» не завжди є найважливішим аспектом, а відтворення семантики пісні часто передбачає компроміси, зумовлені обмеженнями, що виникають через гібридний характер пісень [9, с. 184]. Очевидно, що при перекладі пісні не можна домогтися суворої вірності оригіналу і що доводиться допускати певні вольності, хоча б з міркувань музичності.

Природність. Цей компонент стосується, насамперед, порядку слів, природного для адресанта [9, с. 195]. Іншим аспектом природності є передача культурних особливостей. Залежно від контексту та типу посилання, його можна перекласти буквально і, якщо це можливо, додати пояснення («очуження»), що, однак, є неможливим через специфіку жанру, або «одомашнення» посилання [13, с. 216]. У будь-якому випадку переклад пісні повинен адекватно донести своє повідомлення з першого прослухування, оскільки неприродність вимагає від слухача додаткових і непотрібних зусиль для розуміння.

Рима отримується шляхом повторення кінцевих звуків слів або віршованих рядків. Це помітно для аудиторії мови оригіналу, а також видно аудиторії, яка говорить цільовою мовою. У перекладі пісень, як і у перекладі поезії, треба передати не лише зна-

чення, але й поетичні властивості тексту. Крім того, у мюзиклах також слід враховувати саму музику, що дещо ускладнює роботу над перекладом. У зв'язку з цим Лоу виступає за гнучкість і рекомендує, щоб рими не з'являлися в тих самих місцях або з тією ж частотою, що й у вихідній пісні. Ті самі фонематичні комбінації не обов'язково розміщуються в кінці кожного рядка.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У нашому дослідженні ми розглянули, в якій мірі переклад пісень із кіномюзиклу «Мері Поппінс» відповідає критеріям П. Лоу: ритму, рими, правильності відтворення оригіналу, природності та співучості.

Розглянемо такий приклад:

All from / Tuppence prudently, thriftily, / frugally invested in the... [6]

Ось що / Роблять правильно, зважено / вкладені два пенси наші [3]

У цих рядках за допомогою наближеного перекладу було підібрано відповідники, що підходять за ритмом мелодії, темпом і тоном, яким вимовляються ці слова. Оскільки *thriftily* та *frugally* є синонімами, перекладач замінив одне з них на *вкладені*. Також слід відмітити повчальний тон оригіналу: на кожному слові робиться акцент, ніби це доросла людина дає настанови дитині. При перекладі цей повчальний тон було збережено.

It's supercalifragilisticexpialidocious / Even though the sound of it is something quite atrocious / If you say it loud enough, you'll always sound precocious / Supercalifragilisticexpialidocious! [6]

Це суперкаліграмотамохитромудронічно / Може хтось і скаже вам, що це звучить комічно / Та промовте голосно, виразно і публічно / Суперкаліграмотамохитромудронічно! [3]

Труднощі в цьому куплеті були зумовлені перекладом нонсенсної одиниці *supercalifragilisticexpialidocious* таким чином, щоб переклад не вибивався із ритму та римувався з іншими рядками. Це вигадане слово, яке неможливо однозначно зіставити із конкретним об'єктом чи поняттям, окрім характеристики, що дається в цій пісні – «слово, яке говорять, коли не знаєш, що сказати», – тому перекладач мав більшу свободу для прийняття рішень [1]. У цьому випадку нонсенсну одиницю було перекладено шляхом розкладання слова на морфеми та їх заміною на ті, що підходять за кількістю складів. Таким чином, цей нонсенс укладається в мелодію пісні, і його легко проспівати.

У другому рядку було використано контекстуальну заміну: *atrocious* було перекладено як *комічно*. Ця лексична одиниця не має такого ж сильного негативного забарвлення, як *atrocious*, проте вона дає змогу зберегти монориму (*мудронічно* – *комічно* – *публічно*) та кількість складів у рядку.

Cynthia's dashing; Vivian's sweet / Stephanie's smashing, Priscilla's a treat [6]

Синтія краля, Вівіан теж / Стефані з пам'яті ти не зітреш [3]

У прикладі вище можна побачити, як відрізняються способи римування в оригіналі та в перекладі. У першому випадку простежується перехресне римування (*dashing, sweet – smashing, treat*), тоді як у перекладі цей патерн відображено не повністю: римуються лише умовні другий та четвертий рядки. Ім'я *Priscilla* вилучили для того, щоб зберегти риму *теж – зітреш*. Враховуючи, що весь цей фрагмент пісні – це перерахування імен уявних жінок, навіть із цим вилученням основний зміст не було втрачено.

Some people laugh through their teeth goodness sake / Hissing and fizzing like snakes [6]

Я б не пихтіла мов чайник який / Не закупає однак [3]

У наведеному прикладі ономапопеї *hissing* та *fizzing* переклали як *пихтіти*. На нашу думку, перекладач звернув увагу на візуальну складову мюзиклу та відобразив це у тексті самої пісні, оскільки звук, яким персонаж супроводжував цю фразу, був дійсно схожий на свист чайника. Навіть якщо сміх і справді можна порівняти із сичанням змії, в українського глядача він навряд чи буде асоціюватись із чимось позитивним, тоді як у перекладі було створено комічний ефект, властивий ономапопеї [4, с. 169].

A robin feathering his nest / Has very little time to rest / While gathering his bits of twine and twig / Though quite intent in his pursuit / He has a merry tune to toot / He knows a song / Will move the job along [6]

Мала вільшанка навесні / Плете гніздечко день при дні / Збирає скрізь невтомно гілочку / Водночас пісню про весну / Вона співає голосну / Весну діла / Ця пташка уплела [3]

Цей куплет чудово ілюструє, яким чином була досягнена співучість у перекладі. Кількість складів у вихідному тексті більша, ніж в українській версії, однак за рахунок голосних ці рядки подовжуються, і будь-які розбіжності у темпі виконання компенсуються завдяки наспівуванню.

From Kensington to Billingsgate / One hears the restless cries / From every corner of the land / Womankind, arise [6]

В усі куточки Лондона / Натхненні язики / Несуть рішучі заклики / «Ваш час настав, жінки!» [3]

Однією з важливих складових природності є переклад культурних реалій. Під час виконання пісні у глядача немає часу витратити зусилля на розуміння тексту, тому висловлення має бути чітким та зрозумілим з першого разу. Цей приклад демонструє, як *Kensington* та *Billingsgate* за допомогою генералізації замінили на *усі куточки Лондона*. Не кожен український глядач знатиме, де розташовані Кенсінгтон та Білінгсгейт, тому у перекладі йдеться натомість про лондонські дистрикти.

A man has dreams of walking with giants / To carve his niche in the edifice of time / Before the mortar of his

zeal / Has a chance to congeal / The cup is dashed from his lips / The flame is snuffed aborning / He's brought to wreck and ruin in his prime [6]

Ти вже ступив на стежку гігантів / Твоє ім'я вже солідніше звучить / Та перш ніж твій невтомний труд / Піднесе тебе тут / Ти сам усе поламав / І мріям кінець поклав / Ну хто міг передбачити цю мить [3]

Мюзикл відрізняє від інших фільмів те, що пісні не мають на меті забезпечити фонову музику життя героїв. Вони виступають дієгетичним елементом, тобто джерело звуку належить до простору, що зображується у творі [2, с. 172]. При цьому вони не порушують внутрішню логіку фільму. Оскільки мюзикл подається як приклад «реального» життя або, точніше, як розповідь зі своєю внутрішньою логікою та узгодженістю [12], пісні не викликають у глядача дисонансу. Мюзикл із самого початку встановлює критерії правдоподібності, коли глядачам представлені персонажі, які оспівують свої думки та почуття. Пісні замінюють діалоги між персонажами і сприймаються як повноцінний спосіб комунікації. У пісні майже кожна деталь може передати характер персонажа, від стилю мовлення і лексики, яку він використовує, до того, як про нього говорять інші герої.

Наведені вище рядки із пісні “A Man Has Dreams” допомагають схарактеризувати персонажа містера Бенкса. Ця пісня є репризою, тобто повторенням попередньої пісні у зміненому вигляді [8], що зазвичай передає, як персонаж змінився протягом сюжету [5]. В оригіналі містер Бенкс говорить про себе в третій особі, ніби віддаляючи свої рішення та свою долю від долі того, хто все втратив. Використання пасивного стану дієслів – *the cup is dashed, the flame is snuffed* – тільки підтверджує, що містер Бенкс не вважає невдачу, що його спіткала, своєю провиною.

Український переклад навпаки підкреслює усвідомлення того, що містер Бенкс сам у всьому винний. Хоча останній рядок показує, що він досі не зрозумів, що йому треба змінитися, у цій версії він викликає більше співчуття. Таким чином персонаж містера Бенкса в оригіналі та його відображення в українському перекладі дещо відрізняються.

Це не єдиний випадок, коли портрет персонажа у вихідному тексті відрізняється від того, як його змальовано у цільовому. Розглянемо наступний приклад:

Oh, it's a jolly holiday with you, Bert / Gentlemen like you are few / Though you're just a diamond in the rough, Bert / Underneath, your blood is blue / You'd never think of pressing your advantage / Forbearance is the hallmark of your creed / A lady needn't fear when you are near / Your sweet gentility is crystal clear [6]

О, як же тішить леді те, що ти, Берт / Джентльмен аж до кісток / Голос благородної душі, Берт / Досі ще в тобі не змовк / Як сумно, неодмінно ти розважиш / Привітний і уважний ти завжди /

I ledi roztae коли ти є / Так тепло зразу на душі стає [3]

Цей куплет ілюструє, яким чином Мері Поппінс відгукується про іншого персонажа, Берта. Цікаво, що фрази, вжиті в оригіналі, можна інтерпретувати як оцінку самого Берта, так і як погляд про стан тогочасного суспільства.

Зміст, який передають ці рядки, дещо розходиться: хоча в обох випадках Берта називають джентльменом, риси, які йому приписують, різняться в оригіналі та в перекладі. В англійському тексті використано ідіоматичний зворот *to press one's advantage*, що означає «користуватися тим фактом, що ви перебуваєте в сильнішому становищі, ніж ваш опонент». *Forbearance* може означати «витримку» чи «терпіння». Англійська версія також акцентує його аристократичні манери, незважаючи на незначне походження, та підкреслює, що поруч із ним жінки відчують себе у безпеці. У сукупності це змальовує Берта як чоловіка, що не нав'язується до жінок та розуміє, кому йому говорять ні.

В українському перекладі портрет Берта не настільки глибокий. Перед нами постає образ веселуна, що з легкістю дивиться на життя, і при цьому уважного та привітного, як справжній джентльмен. У такий спосіб персонаж схарактеризований як приємна в спілкуванні людина, яка може розважити однією своєю присутністю.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Загальний аналіз пісень із мюзиклу «Мері Поппінс» показав високий рівень дотримання

співучості, що однак зашкодило передачі ритму та природності. Там, де кількість складів у перекладі є меншою, ніж в оригіналі, порушення ритму компенсувалося подовженням голосних під час співу. Недотримання природності перекладу є незначним і не заважає сприйняттю, оскільки помітне лише при детальному розгляді тексту в письмовому варіанті. Рима була передана відповідно до оригіналу. Перекладачу також вдалося належним чином передати зміст оригіналу, незважаючи на те, що в тексті рідко використовувалися прямі відповідники. Переклад пісень в жодному разі не стосується лексичної точності. Його мета – передати повідомлення пісні іншою мовою шляхом відповідності слів та музики, тобто шляхом інтеграції словесного компонента пісні у її ритм та мелодію. Змістотвірна функція перекладу зберігається, але вона виходить за межі словесної сфери і поширюється на область музичної естетики. З точки зору змісту, переклад українською (тобто рідною мовою аудиторії) сприяє кращому розумінню та забезпечує співпереживання слухачів.

У результаті дослідження ми дійшли висновку, що переклад пісенних текстів зі збереженням оригінального змісту, атмосфери та динаміки є дуже складним процесом, який вимагає використання багатьох перекладацьких способів та трансформацій.

Перспектива подальших досліджень полягає у розробці більш точної моделі аналізу перекладів пісенних текстів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вороніна, К. В. (2012) *Структурно-семантичні та функціональні особливості лексичного нонсенсу в англійському поетичному дискурсі*. (Автореф. канд. філол. наук). Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харків. Відновлено з <http://foreign-languages.karazin.ua/resources/9b6f210775f2420a03485228801d7cb7.pdf>.
2. Железняк, С. В. (2021) Узаємодія звуку й зображення в сучасній аудіовізуальній культурі. *Культурологічна думка*, 20(2), 171–178. doi: <https://doi.org/10.37627/2311-9489-20-2021-2>.
3. Мері Поппінс українською мовою онлайн. *Moviestape*. Відновлено з http://moviestape.net/katalog_filmiv/komedija/2897-mary-poppins.html.
4. Ребрій, О. В. (2012) *Сучасні концепції творчості у перекладі*. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Відновлено з <http://ekhnui.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/8879/2/monograph-2012.pdf>.
5. Brown, L. (2007) The dramatic function of songs in musical theater. Retrieved from <https://larryavisbrown.com/dramatic-function-of-songs-in-musicals/>.
6. Disney Song Lyrics from Movies. Retrieved from <https://www.disneyclips.com/lyrics/>.
7. Franzon, J. (2014) Choices in song translation. *The Translator*, 14(2), 373–399. doi: 10.1080/13556509.2008.10799263.
8. Kenrik, J. (2020) Elements of a musical: The score. Retrieved from <https://www.musicals101.com/score.htm>.
9. Low, P. (2005) The pentathlon approach to translating songs. *Song and Significance: Virtues and Vices of Vocal Translation*, 186–212.
10. Low, P. (2013) When songs cross language borders. *The Translator*, 19(2), 229–244. doi: 10.1080/13556509.2013.10799543.
11. Marchenko, V. (2019) Speech-and-music work as a multimodal text: Patterns of speech and music complementarity. *Актуальні питання іноземної філології*, 10, 238–243.
12. Mateo, M. (2008) Anglo-American musicals in Spanish theatres. *The Translator*, 14(2), 319–342. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13556509.2008.10799261>.
13. Nedergaard-Larsen, B. (1993) Culture-bound problems in subtitling. *Perspectives: Studies in Translatology*, 1(2), 207–241.

14. Noll-Obiol, J. A. (2015) *Theoretical approaches in the translation of musical-theatrical forms*. University of Edinburgh. doi: 10.5281/zenodo.1468954.

REFERENCES

1. Brown, L. (2007) The dramatic function of songs in musical theater. Retrieved from <https://larryavisbrown.com/dramatic-function-of-songs-in-musicals/>.
2. Disney Song Lyrics from Movies. Retrieved from <https://www.disneyclips.com/lyrics/>.
3. Franzon, J. (2014) Choices in song translation. *The Translator*, 14(2), 373–399. doi: 10.1080/13556509.2008.10799263.
4. Kenrik, J. (2020) Elements of a musical: The score. Retrieved from <https://www.musicals101.com/score.htm>.
5. Low, P. (2005) The pentathlon approach to translating songs. *Song and Significance: Virtues and Vices of Vocal Translation*, 186–212.
6. Low, P. (2013) When songs cross language borders. *The Translator*, 19(2), 229–244. doi: 10.1080/13556509.2013.10799543.
7. Marchenko, V. (2019) Speech-and-music work as a multimodal text: Patterns of speech and music complementarity. *Aktualni pytannia inozemnoi filolohii*, 10, 238–243.
8. Mateo, M. (2008) Anglo-American musicals in Spanish theatres. *The Translator*, 14(2), 319–342. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13556509.2008.10799261>.
9. Meri Poppins ukrainskoiu movoiu onlain [Mary Poppins in Ukrainian online]. *Moviestape*. Retrieved from http://moviestape.net/katalog_filmiv/komedija/2897-mary-poppins.html. (in Ukrainian)
10. Nedergaard-Larsen, B. (1993) Culture-bound problems in subtitling. *Perspectives: Studies in Translatology*, 1(2), 207–241.
11. Noll-Obiol, J. A. (2015) *Theoretical approaches in the translation of musical-theatrical forms*. University of Edinburgh. doi: 10.5281/zenodo.1468954.
12. Rebrii, O. V. (2012) *Suchasni kontseptsii tvorchosti u perekladi [Modern concepts in creativity and translation]*. Kharkiv: Kharkivskiy natsionalnyi universytet imeni V. N. Karazina. Retrieved from <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/8879/2/monograph-2012.pdf>. (in Ukrainian)
13. Voronina, K. V. (2012) *Strukturno-semantychni ta funktsionalni osoblyvosti leksychnoho nonsensu v anhlomovnomu poetychnomu dyskursi. (Avtoreferat kandydatskoi dysertatsii) [Structural, semantic and functional characteristics of lexical nonsense in English poetic discourse (Philology PhD thesis synopsis)]*. Kharkivskiy natsionalnyi universytet imeni V. N. Karazina, Kharkiv. Retrieved from <http://foreign-languages.karazin.ua/resources/9b6f210775f2420a03485228801d7cb7.pdf>. (in Ukrainian)
14. Zheliezniak, S. V. (2021) Uzaiemodiia zvuku y zobrazhennia v suchasniy audiovizualniy kulturi [Interaction of sound in picturing modern audio-visual culture]. *Kulturolohichna dumka [Culturology View]*, 20(2), 171–178. doi: <https://doi.org/10.37627/2311-9489-20-2021-2>. (in Ukrainian)

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Kamilla Voronina – PhD, Associate Professor at Mykola Lukash Translation Studies Department of V. N. Karazin Kharkiv National University; e-mail: k.voronona@karazin.ua; ORCID: [0000-0002-9346-1847](https://orcid.org/0000-0002-9346-1847); GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?user=DbrmmyoAAAAJ&hl=ru>; RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/profile/Kamilla_Voronina

Anastasia Chebanova – Second-year Graduate Student at Mykola Lukash Translation Studies Department of V. N. Karazin Kharkiv National University; e-mail: chebanova.nastya@gmail.com